

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Egész évre 150 lej, félévre 85 lej.
 Egyes szám ára 4.— lej.
 Külföldre egész évre 250.— lej.

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS
Felelős szerkesztő és igazgató:
Dr. SZÁSZ FERENC

Laptulajdonos: MINERVA R.-T.
Megjelenik minden szombaton.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Cluj, Strada Baron L. Pop 5. szám.

Meghalt Majláth püspök.

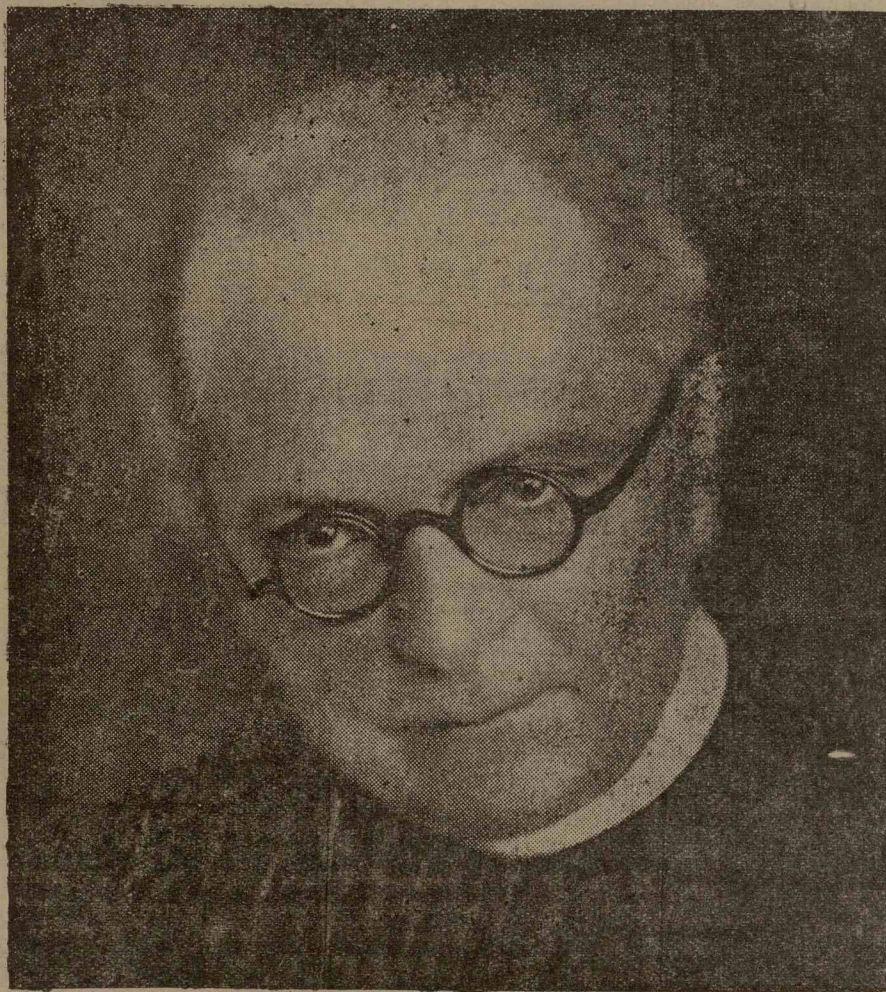
Az esemény nem jött váratlanul. Évek óta súlyos beteg, a nagyvilágtól távol, egy kórházi szobában töltötte az életet csodálatos türelemmel. Mégis most, amikor tudjuk, hogy nincs már az élők között, valamennyien úgy érezzük, hogy Majláth G. Károly püspök halálával valami kihullott a mi különös és érdekes erdélyi életünkéből, mely

negyven éven át hozzánk tartozott nemzetiségi és valláskülönbség nélkül.

Most, halála után tudjuk már, hogy mi volt ez. Az a páratlan szívótság és emberszeretet volt ez, mely manapság mindjobban kivészőfélben van az emberek között. Majláth püspök az a páratlan lélek volt, akiről soha senki el nem távozott üres kézzel. Négy évtizedes püspöksége alatt egy hatalmas vagyont osztogatott szét az emberszeretet oltárán. Voltak méltatlanok is, akik rút hálátlansággal viszonzták önzetlen jóságát, akikben már életében csalódnia kellett, — de ezeknek is megbocsátott és ha újból hozzá fordultak, újból segített rajtuk. Az emberi léleknek ezt a páratlan értékét élete folyamán senki sebben, több sebben, önzetlenebb módon nem gyakorolta Majláth püspök.

pöknél. Ő volt az egyetemes jó ember, aki előtt lehullottak a fajbéli, vagy vallásbéli korlátok, amikor valakivel jót lehetett tenni. Mig püspök volt, ismerte Erdély kicsinyje, nagyja s kedves, mosolygó alakja, szemüvege mögül előcsillogó jóságos tekintete minden rendű és rangu emberből az önkéntelenül érzett tisztelet érzését váltotta ki.

Vannak, akik számére hányták, hogy nem hagyott maga után alkotásokat, magas tornyu templomokat, hatalmas intézményeket. Az ő apostoli lelkében más eszmény lebegett. Ő nem a külsőre, hanem a belsőre vetette gondját. A templomot nem az ingatag földi talajra, hanem az örökkévaló emberi lélekbe akarta építeni. Egész életében az emberi lélekkel foglalkozott s ez volt a magyarázata annak a már szinte közmondásos szeretetnek, mellyel az ifjúságot kezelte. A zsenge, fejlődő lelket vette a kezébe, hogy megnevelje, s a férfikor nehéz, sokszor durva küzdelmeire erőssé tegye. Az ifjúságot kész volt mindent áldozni, pénzt és egészséget egyformán. Ez a vonás is egyik kisugárzása volt benne annak a páratlan emberszeretnek, mely na-

Majláth püspök.

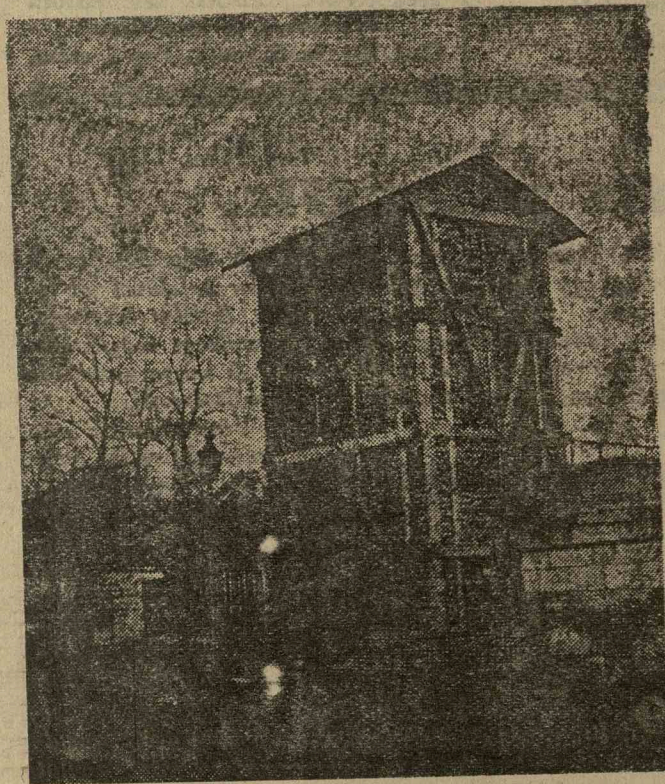
gyon kevés emberben lakozott az övéhez hasonló bőségben. Az utóbbi években már fogalomná vált a neve páratlan jósága folytán, melynek áldásában majdnem mindenki részesült. Mikor egészségének megfogyatkozása miatt be kellett mondania a további kormányzásról, legjobban azt sajnálta, hogy nem tud többé a szívéhez, lelkéhez anynyira odanótt ifjusággal foglalkozni.

A boldogemlékü püspököt március 26-án délelőtt te-

mették el Budapesten rendkívüli részvét mellett. Temetésén Erdély katolikusai közül sokan vettek részt a hivatalos kiküldötteken kívül, sőt más vallásnak is jelentékeny számban, jeléül annak, hogy Majláth püspök nagy emberi és lelki egyénisége általános hatással volt mindenkre, aki az igazi ember lélekjóságát érezni és becsülni tudta benne... Aldassék emlékezetet!

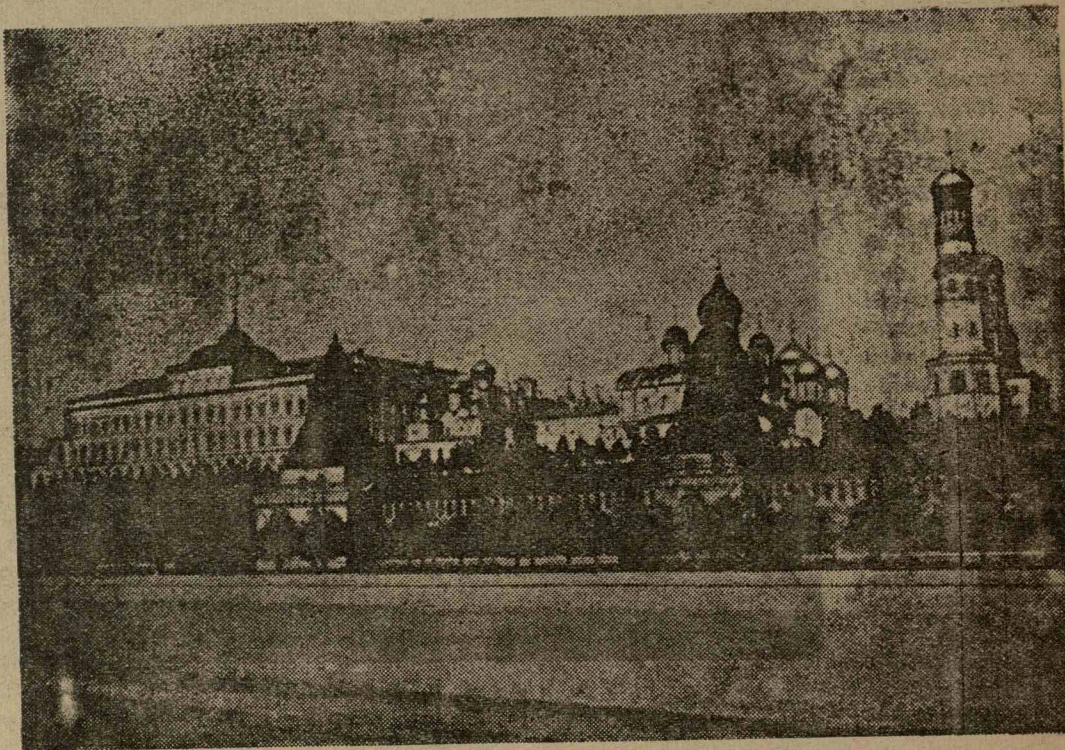
(— dr.)

Műemlékek védelme bombák ellen.

Oroszország hatalmi központja.

Németország szövetsége kimozdította Oroszországot hosszas helytmaradásából, a szovjet hovatovább mind súlyosabb tényezője lesz a világpolitikának. A kezdő lépések, a Balti-államok igazítása s Finnország szoronyú megrongálása — nem sok jóval biztatnak Oroszország jövő útjaira nézve. Az orosz hatalmi törekvések szálaít a bolsevista népparalcom vezetői is a moszkvai várpalotában, a Kremlben szövögetik, amely évszázadokon át a cári uralomnak volt a középpontja. E fényes várpalota színeiben folynak a külpolitikai tárgyalások, amelyekkel egyre többet kell foglalkoznia a világ közvéleményének.

Új miniszter a propagandaügyi minisztérium élén.

II. Károly király Öfelsége a propaganda minisztérium élére Constantin Giurescu egyetemi tanárt nevezte ki. Az új miniszter kiváló férfin, akinek vezetése alatt a propagandaügyi minisztérium tökéletesen fogja hivatását betölteni. Képünkön a pillanatot mutatjuk be, amidőn az új miniszter hivatalba való beiktatása alkalmával beszédet tart.

A mellékelt kép erdélyi szemmel nézve kukorica-kasnak tűnik fel, holott a háborús állapotnak egyik sokatmondó jelképe. A bombatámadások a nyílt városokat is fenyegetik s érthető, hogy ilyen helyeken a védekezés is körülményesebb. Különös gondot fordítanak a műemlékek és művészeti alkotások, szobrok, díszes kutak védelmére. Ezeket homok-zsákokkal burkolják körül, valóságban — amint párisi képünk is mutatja — körülépitik.

Politikai utazgatások.

A világpolitika tüzes katlanában forrnak az események. Az utóbbi hetekben megindultak a politikusok, mint a jégzajlás a világ összes lapjai egyöntetűen megállapítják, hogy — nagy események előtt állunk. Az utazásoknak a sorozatát Welles amerikai államtitkár nyitotta meg, midőn elindult Amerikából és meglátogatta Rómát, Berlint, Párist és Londont. Hogy ennek a látogatásnak mi volt a célja és az eredménye, még ma sem lehet biztosan látni. Valószínűnek látszik azonban, hogy sok tekintetben összefüggött a béke előkészítésével. Amint azonban az események mutatják, Welles utazása nem vitte előbbre a béke ügyét.

Mindenesetre érdekes és figyelemreméltó esemény, hogy Welles európai tartózkodása alatt Ribbentrop Rómába utazott és ott nemcsak Mussolinit és az olasz királyt látogatta meg és folytatott velük megbeszéléseket, hanem megjelent a pápa előtt is. Ez a látogatás akkor sokféle találgatásra adott alkalmat.

Utána nemsokára világesemény érdekességével hatott a brenneri találkozó, ahol Hitler kancellár és Mussolini folytattak megbeszéléseket. Erről a találkozóról is csak szűkszavu hivatalos közlemények jelentek meg s azok is inkább a találkozás külsőségeiről számoltak be. Arról azonban, hogy mi történt a Brenner hágón Mussolini szalónkocsijában, máig sem lehet semmi biztosat megtudni. A világlapok és távirati ügynökségek különböző híradásokat bocsátottak világgá, mindezek azonban csak találgatások. A hivatalos közlemény hangsúlyozta, hogy Németország és Olaszország régi barátsága és szoros együttműködése továbbra is töretlenül áll.

A nagyjelentőségű politikai utazások és találko-

zások sorrendje azonban még nem zárult le. A szövetséges államok hírügypökségei és lapjai egyöntetűen arról irnak, hogy Ribbentrop német külügy-miniszter rövidesen Moszkvába utazik. Ugyanezek a hírforrások a Ribbentrop utazását, mint láncszemet jelölik meg, ami szoros összefügg a brenneri találkozón történt megbeszélésekkel. Ezt a híradást mindeztideig komoly formában nem cáfolták meg s ha ez megfelel a valóságnak, akkor abból arra lehet következtetni, hogy Németország, Oroszország és Olaszország közeledését készítik elő.

Más híradások szerint Molotov szovjet külügy-népbiztos fog rövidesen Berlinbe látogatni és ott fogják megbeszélni az új politikai helyzetet. A látogatások és utazások sorrendjéből nem hagyhatjuk ki Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök olaszországi látogatását sem, amellyel kapcsolatosan a Rador távirati iroda jelentette, hogy Teleki magyar miniszterelnök Rómában Musolinivel és Ciano gróffal is megbeszéléseket fog folytatni.

Ma még azonban nem lehet tudni, hogy mi történik a kulisszák mögött, Berlin és Moszkva Róma bevonásával. — Egy dolog azonban megállapítható, hogy azok a békehírek, amelyek az utazásokkal kapcsolatosan bejárták a világot, nem felelnek meg a valóságnak, vagy legalábbis korainak bizonyultak. A békével kapcsolatosan eddig feldobott színes rakéták hatástalanul puffogtak szét s az ujonnan megalakított francia kormány programként hirdeti az új háborús lendületet és harciasabb magatartást. Tehát az emberiség számára a husvét, a feltámadás ünnepe sem hozta meg azt a békés légkört, amelyben rövid időn belül megszülethetne a világbéke.

**Tapasztalt és tanult gazda
természt megismerő sorozatja.**

Legjobb tanácsadó: dr. Nagy Endre és dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

című közel 700 oldalas, számos magyaros képpel díszített, teljes gazdasági szakkönyve. — A „Magyar Nép” előfizetői számára a könyv kézbesítési díjjal együtt csak 80 lej, a bolti ár egyébként 90 lej. A rendelés összegét kérjük előre beküldeni, mert utánvételezéssel többé kerül.

Igyekezzenek
mindenkénti előbb beszerezni a

GAZDATUDOMÁNY

című könyvet, amely a legjobb tanácsadó. — Megrendelhető a
MAGYAR NÉP KIADÓHIVATALÁBAN, CLUJ (KOLOZSVÁR) STRADA BARON L. POP 5. SZÁM ALATT.

Külföld

Az angol miniszterelnök beszéde. Chamberlain, angol miniszterelnök a parlamentben nagy beszédet tartott. Beszédében hangzott, hogy Anglia mindent megtett Finnország megsegítése érdekében. Nagyon sok hadianyagot és ruházati felszerelést szállított a finneknek. Katonáságot azért nem küldött Anglia Finnországba, mert Mannerheim tábornagy kijelentette, hogy csak májusban lesz szüksége 30 ezer, jól kiképzett katonára. Az angol miniszterelnök a finnekre nézve kedvezőtlen békéért a felelősséget Németországra háritotta. Beszédét azzal fejezte be, hogy Anglia részt fog venni Finnország újjáépítésének nagy munkájában és minden módon meg fogja segíteni a finneket.

Chamberlain angol miniszterelnök beszédét a parlament általában helyesléssel fogadta. Voltak azonban olyan hangok is, amelyek nem helyeselték Anglia magatartását. Hír szerint Hore Belisha, volt angol hadügyminiszter az alsóház legközelebbi ülésén támadást intéz az angol kormány ellen a finn-országi viszályban tanúsított magatartásáért.

Angol repülők megtámadtak egy német szigetet. Angol repülők az Északi tengerben levő Sylt szigete ellen több ízben is támadást intéztek. A németeknek ugyanis a szigeten repülő-támaszpontjuk van. A német légháritó tüzérség egy angol repülőgépet lelőtt.

A szovjet szabadkikötőket akar kérni Norvégiától és Svédországtól. A szovjet kormány Svédországgal és Norvégiával tárgyalásokat akar kezdeni kereskedelmi szerződés megkötésére. A tárgyalások alkalmával a szovjet Svédországtól és Norvégiától szabadkikötőket fog kérni.

Védelmi vonalat építenek az oroszok. A szovjet hadvezetőség Északnyugat-Oroszországban nagy védelmi vonalat épít. Különösen megerősítik a kareliai földszoros és a Ladoga-tó környékét. A finnektől átvett egész területet katonai övezetnek minősítik és az övezetben polgári egyéneknek nem szabad tartózkodniuk. Az új védelmi vonalat Vorosilov vonalnak fogják nevezni.

Felfüggesztették a holland hajóforgalmat. A holland tengerészeti minisztérium szikratáviróval át utasította az összes holland hajókat, hogy újabb intézkedésig a holland hajóforgalom megszűnik, mert az Anglia felé vezető úton veszedelem fenyegeti a hajókat.

Egyezmény jön létre a Szentszék és Németország között. Hír szerint a Vatikán és Németország között rövidesen egyezmény jön létre a lengyel és cseh-morva védnökség katolikus vallású lakóinak ügyében. A Német Birodalom ezeken a területeken a lakosságnak teljes vallásszabadságot fog biztosítani.

Német repülőgépek sikeres támadást intéztek angol hadihajók ellen. 14 német bombavető repülőgép egy öbölben horgonyzó, angol hadihajókat támadott meg. A bombák 3 nagy hadihajót és egy kisebb hajót súlyosan megrongáltak. A 14 német gép veszteség nélkül tért vissza német területre.

Lemondott a francia kormány. Daladier, francia miniszterelnök Lebrun köztársasági elnöknek benyújtotta a kormány lemondását. Az elnök Reynaud-t bizta meg kormányalakítással. Az új elnök rövidesen megalakította kormányát és az új kormány a köztársasági elnök előtt letette az esküt.

Jóváhagyta a finn parlament a békeszerződést. A finn parlament 142 szavazattal 31 ellenében jóváhagyta a finn-országi békeszerződést. Kalio köztársasági elnök szentesítette a törvényt. Rity miniszterelnök drámai beszédben indokolta, hogy miért kellett Finnországnak békét kötnie. A

finn hadsereg egyébként az átengedett területekről megkezdte a visszavonulást. A finnek az átengedett területről mindent magukkal visznek, úgy, hogy az oroszok teljesen pusztított területet vesznek át. Az Oroszországnak átengedett területről egyébként a finn lakosság csaknem kivétel nélkül átköltözik a megmaradt területre. Svédország többszáz tehérgépkocsit és gépkocsit bocsájtott a finnek rendelkezésére a lakosság elszállításának lebonyolítására. A svédek ezenkívül 30 millió korona segílyt adtak a finneknek.

Finnország, Svédország és Norvégia között tovább folynak a tárgyalások a kölcsönös segélynyújtási szerződés megkötése érdekében. A finn kormány megbizta Mannerheim tábornagyot, hogy az új finn határt erősítse meg.

Amerika megsegíti a lengyel lakosságot. Az Északamerikai Egyesült Államok 50 millió dollár értékű segílyt küld a németek által elfoglalt területen lakó lengyeleknek. A német kormány beleegyezett, hogy az amerikai bizottság ellenőrizze a segílyek szétosztását.

Értekezletet tartottak a balti államok külügyminiszterei. A balti államok külügyminiszterei értekezletet tartottak. Az értekezleten nemcsak gazdasági, hanem külpolitikai kérdéseket is tárgyaltak.

Németországban rekvirálják a harangokat. Németországban hivatalos rendelet jelent meg, amely szerint az összes bronzból készült harangokat be kell jelenteni és át kell adni a hatóságoknak. A rendelet indokolása hangsúlyozza, hogy a harangok rekvirálására azért van szükség, mert a hosszú háborúhoz nagy fémtartalék alapot akarnak létesíteni. Az épületeken levő rézrészeket egyelőre nem rekvirálják, azonban be kell jelenteni azokat. A bronz és réztárgyak tulajdonosait a háború befejezése után kárpótolni fogják.

A magyar miniszterelnök Rómában. Teleky Pál gróf miniszterelnök a husvéti ünnepeket Rómában töltötte. Bár utja magánjellegű volt, meglátogatta Mussolinit és Cianot is.

HIREK

Tatarescu miniszterelnök rádióbeszédet tartott. Tatarescu miniszterelnök rádióbeszéde nagy érdeklődést keltett. Beszédében hangsúlyozta, hogy Románia békét akar. A miniszterelnök rámutatott, hogy a román kormány minden tagja Ófelsége vezetésével arra törekszik, hogy a békét fenn lehessen tartani. Tatarescu hangsúlyozta, hogy Románia minden termelő erejét meg kell, hogy feszítse. Többet kell termelni és kevesebbet kell fogyasztani. Ez az út, amely a mai nehéz viszonyok közül a népeket ki tudja vezetni. A miniszterelnök beszédét a következő szavakkal fejezte be.

— Az év elején azt mondtam, hogy nehéz idöket fogunk átélni. Most is nehéz idöket élünk. Lehet, hogy az elkövetkező hónapok a világ számára enyhülést, a mi számunkra megkönnyebbülést hoznak. Az is lehet azonban, hogy ezek a hónapok a világ számára újabb veszélyeket s a mi számunkra is nehéz napokat hoznak. Egyszer azonban mindenképp elkövetkezik az idö, mikor vissza tér a nyugalom és erre fel kell készülnünk.

A miniszterelnök beszéde az egyesség és összetartás hangoztatásával végződött.

Istentiszteletet tartottak Calinescu halálának évfordulóján. Calinescu halálának évfordulóján Curtea de Argesben gyászistentiszteletet tartottak. Az istentiszteleten nagyon sok előkelőség jelent meg.

Telepítési törvényjavaslatot terjesztenek a parlament elé. A minisztertanács áttanulmányozta a telepítési törvényjavaslatot és felhatalmazta a földművelésügyi minisztert, hogy a javaslatot terjessze a parlament elé.

Megtörtént Sulyek István püspök-ké választása. Közöltük lapunkban, hogy a kormány elismerte a nagyváradi református püspökséget. Ennek alapján az egyházkerület megtartotta a püspök-választást. A válasz-

Járműnek így is alkalmas,

de jobban használható négy kerékkel.

Igy van ez a kávéval is, ha hiányzik belőle a Franck-kávépótlék.

tás az egyházkerület törvényeinek megfelelőleg a presbiteriumok útján történt. A szavazás alkalmával Sulyok István püspök 203 szavazatból 202 szavazatot kapott és így a nagyváradi református egyházkerület püspöke lett. Az püspök rövidesen leteszi Ófelsége előtt a hivatali esküt.

A hadsereg jegyzése a hadfelszerelési kölcsönre. A nemzetvédelmi minisztérium polgári személyzete, a hadsereg tiszti és altiszti kara egyhavi fizetését a hadfelszerelési kölcsön javára adta.

Megszavazta a törvényhozás a választásfeliratot. A parlamenti ülészeket megnyitó trónbeszédre a törvényhozás megszavazta a választásfeliratot. A választásfelirat részletesen foglalkozik azokkal a nagyhorderejű ujitásokkal, amelyek Ófelsége irányítása mellett valósultak meg. Foglalkozik a választásfelirat az Ófelsége által kijelölt külpolitikai irányvonal előnyeivel és megemlékezik a hadsereg fejlesztéséről. Végül méltatja a Nemzeti Ujjászületés Frontjának jelentőségét.

Hustalan napokat vezetnek be Romániában. A földművelésügyi miniszter rádió beszédet tartott. Beszédében bejelentette, hogy szerdán és pénteken husznélküli napokat fognak tartani az egész országban. A husznélküli napok megtartását a miniszter az állatállomány kimelésével és a régi hagyományokhoz való visszatéréssel indokolta.

Adományok a tűzkárosultak részére. A tűzkárosultak részére Lantos György Nagyrátosról 20 lejt adományozott. — A nagypetrii református hívek az alább felsorolt pénzüsszegeket adományozták: 100 lejt adományozott Balla Károly, 20 lejt adományoztak: Jári Sári István, Szócs Sándor, ifj. Valkai István, Valkai János, 10 lejt adományoztak: Mihók Márton, Tihanyi I. tván, Szép Jenő, Jári Márton, Mihók István, id. Agoston Vas István, Fazakas István, Agoston Vas Lajos, Kovács Pál, özv. Debreczeni Mátyásné, 8 lejt adományozott Mihók János, 5 lejt adományoztak: Bartha József, Agoston János kántor, Agoston János boris, Agoston Vas Ferenc, Boldizsár N. György, Kalló András, Szász István, Agoston János Ferencé, özv. Mihók Jánosné, Berecz András, Kovács János, 4 lejt adományozott Domokos István b., 2 lejt adományoztak: id. Valkai István, Jári Hajdu János, 50 lejt adományozott Pósta István, összesen 401 lejt. összegben.

A hadfelszerelési alap javára ajánlották fel a képviselők egyhavi illetményüket. A képviselőház tagjai egyhónapi fizetésüket a hadsereg felszerelési alap javára ajánlották fel. Ezenkívül a képviselők elhatározták, hogy fizetésük 5 százalékát a Nemzeti Ujjászületés Frontjának adományozzák.

Megkezdődött a Duna magyarországi szakaszán a hajózás. A magyarországi szakaszon a Duna már csaknem teljesen jégmentes és az áradás is alábbszállott. A hajóforgalom megindult.

Gafencu külügyminiszter nyilatkozott a kisebbségi kérdésről.

A szenttusban a trónbeszédre adott válaszfelirat kiadásával kapcsolatban sok érdekes felszólalás történt. A felszólalók közül megemlítjük Jorga tanárt, aki az általános külső és megbékélés kérdésével foglalkozott. Jorga hangsúlyozta, hogy ezekkel a kérdésekkel szemben senki sem mutathat ellenszegülést.

Az ülés legkiemelkedőbb eseménye Gafencu külügyminiszter beszéde volt. A külügyminiszter beszédét annak hangoztatásával kezdte, hogy nagy figyelmet keltenek a nemzeti kisebbségek képviselőinek közlebről elhangzott beszédei. Hangsúlyozta, hogy a kisebbségi szónokok beszédei egyenesen megindítóak voltak. Kitért a magyar kisebbség szónokának beszédére is, helyeselve azt a megállapítást, hogy a polgárok közötti jóviszony megteremtése ma egyik legfontosabb belpolitikai kérdés.

Gafencu ezután rövid visszapillantásban ismertette a román kormány eddigi kisebbségi politikáját. Kiemelte, hogy mind Galinescu, mind Argetoianu, mind Tatarescu kormány egyformán nagy előzékenységet tanúsítottak a kisebbségi kérdésekkel szemben. Majd így folytatta beszédét:

— Ezt a politikát tovább folytatjuk. Tudom, hogy vannak és lesznek még kisebbségi panaszok. Ezeket a kormány ugyanazzal a jóindulattal tanulmányozza és fogja tanulmányozni, mint a múltban. Nem tartom fölöslegesnek ezáltalommal megemlíteni, mely kérdések jutottak az év folyamán szerencsés és megnyugtató megoldáshoz. Így például mó-

dosítottuk az állampolgársági törvényt, amivel nagy lehetőséget nyújtottunk arra, hogy a névjegyzékek-ből kimaradtak állampolgársághoz jussanak. 30 millió lejt vettünk fel a költségvetésbe a kisebbségi felekezeti iskolák támogatására. A besszarábiai lutheránus egyháznak 57 iskolahelyiséget engedtünk át. Elismertük a nagyváradi református püspökséget és az aradi evangélikus szuperintendenciát. A református és unitárius lelkészek államsegélyt a római katolikus lelkészek államsegélyének színvonalára emeltük.

Ezután a külügyminiszter ismertette a katolikus egyházzal folytatott tárgyalások menetét és rámutatott a megegyezés fontosságára. Majd a bolgár kisebbségnek adott művelődési engedményekről beszélt.

Gafencu külügyminiszter beszédét a következő gondolatokkal fejezte be:

— Az együttélésben kell fokozatosan kialakulni a bizalom és a rokonszenv érzésének, amely a különböző nyelvű polgárok számára megkönnyíti az egyforma lélekkel teljesíthető feladatok véghezvitelét. Ami a kisebbségeket illeti, minél nagyobb őszinteséggel és melegséggel fejezik ki a lojalitásukat, annál könnyebben teljesíthetőnek tűnnek a kívánságaik is. De amilyen mértékben politikai, vagy lelki fenntartásokat árulnak el magatartásukban, vagy nyilatkozataikban, a békés együttélés igazi problémájának a megoldása annál távolabbra esik.

Hűségnyilatkozatot tettek a volt vasgárdisták. Tatarescu miniszterelnök előtt megjelent a volt vasgárdisták egy küldöttsége. A küldöttség nyilatkozatot adott át Tatarescu miniszterelnöknek. A nyilatkozatban hűségükről és szolgálathűségükről biztosítják a kormányt.

Szentté avatják Árpádházi Boldog Margitot. A Szentzék foglalkozott Árpádházi Boldog Margit szenttéavatásának kérdésével. Hír szerint Árpádházi Margitot rövidesen szentté fogják avatni.

Árvizveszedelem Magyarországon. A tavaszi havazások következtében Magyarország több vidékén árvizveszedelem volt. Különösen a Dunántul egyes vidékein okozott az árviz károkat. Romániában az árvizveszedelem megszűnt, mert az éjjeli fagyok következtében az olvadás lassabban folyik le.

Megjelent a Magyar Népegészségügyi Szemle. A Magyar Népegészségügyi Szemle értékes tartalommal jelent meg. A folyóirat előfizetési ára egy évre 120 lej, megrendelhető Targu-Muresen, Str. Sfântu Gheorghe 20. szám alatt a kiadóhivatalnál.

Megszavazta a parlament az új költségvetést. A parlament a betervezett költségvetést letárgyalta és teljes egészében elfogadva megszavazta.

Moszkvába utazik a német külügyminiszter. Egyes külföldi hírek szerint Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter rövidesen Moszkvába utazik. A külügyminiszter utazását a világpolitikai zajló eseményei teszik valószínűvé.

Hogyan állapítják meg a jövőévi adót? A jövő költségvetési évre szóló adók megállapítása hivatalból fog történni. Az új adókat 20 százalékos emeléssel vitelvezik át az új költségvetési évre. A beépített ingatlanok adója is 20 százalékos emeléssel kerül a jövő évi adókimutatásba. A supracota adót hivatalból 10 százalékkal növelik.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle „Solvo” pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 25 Lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogeriában kapható.

RÖVID HIREK

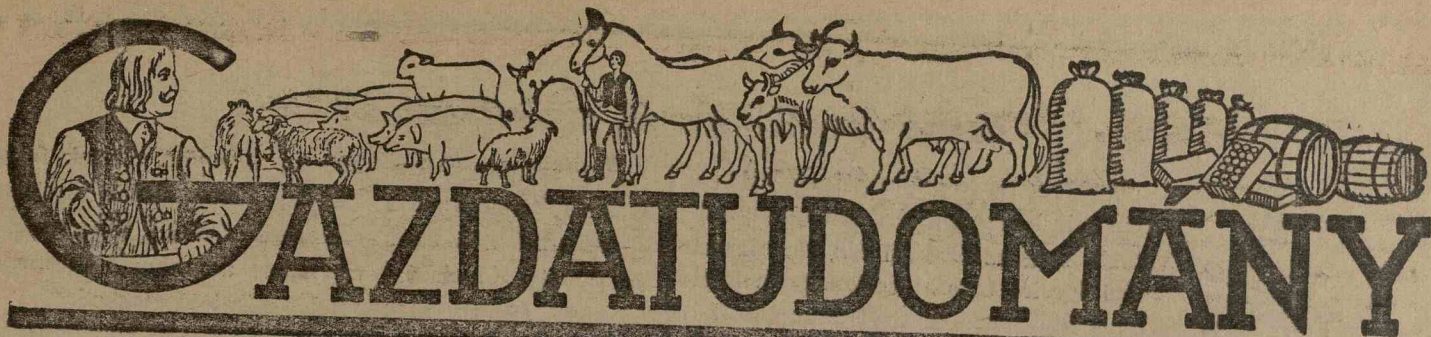
Átalakul az angol kormány. A francia kormányválság után ugylát-szik, az angol kormány összetételében is változás fog bekövetkezni. A kormány átalakítását azzal indokolják, hogy a jelenlegi angol kormány igen nagy és ezért működése nehézkes.

Kis címletű hadfelszerelési bonokat bocsátanak ki. A pénzügyminisztérium 500 és 100 lejes hadfelszerelési bonokat fog kibocsátani, hogy bárkinek módjában legyen jegyzést eszközölni.

Zsinatot tart a görögkeleti egyház Jeruzsálemben. A görögkeleti egyház Jeruzsálemben zsinatot fog tartani. A zsinatnak nagy jelentőséget tulajdonítanak, mert a görögkeleti egyház 1453 óta nem tartott zsinatot.

Lezuhant egy utasszállító repülőgép. Egy olasz utasszállító repülőgép lezuhant. Tizennégyen meghaltak.

Fontos rendelkezés az utlevelekkel kapcsolatban. A Bucuresti-i rendőrprefektúra közhírré tette, hogy az 1939 szeptember 10-ike előtt, férfiak számára kiállított utlevelek érvényüket veszítették.

Fészekrakás idején.

Március a fészekrakás és párválasztás hónapja a madaraknál. Mihelyt az első szép tavaszi napsugár megolvasztja a fagyos jégkérget, madárkánk mindjárt vidámabban zengik kikeletet hirdető dalukat és kezdenek a napsütéses ágak közt udvarolni egymásnak, új párt keresni és jövődő hajlék után nézni, hol kikölthessék és felnevelhessék jövődő kicsinyeiket. Ilyenkor kell ébren lennie az előrelátó gazdának. Egy cinke-pár az ő fészkevel a gyümölcsös kertben többet ér őszi permetezésnél, (nem értem alatta a gombák elleni permetezést). A cinkéink hasznosságát csak az a gazda tudja értékelni, aki költés idején megfigyelte egy cinke-párnak a munkáját. Több millióra rug azon rovarok és hernyóknak a száma, amiket egy cinke-pár költés idején a fiókáival együtt elfogyaszt. Ha valaki kételkedik, — megfigyeléseim alapján — szívesen álllok rendelkezésére számadatokkal. Most már képzeljük el azt a kárt, mit ezek a hernyók és rovarok csinálnának gyümölcsöseinkben, ha nem pusztítanák ezek a mi aranyos kis madárkánk.

Azt hiszem, a köznek tesztek vele szolgálatot, ha olvasóink figyelmét felhívom bizonyos dolgokra, a cinkéink védelme és kertünkbe csalogatása érdekében.

Első dolog: a téli etetés történjék a gyümölcsös kertben. Második: a gyümölcsfáink között legyen megfelelő hely, ahol a cinkék kedvük szerint fészkelhessenek. Ezt szolgálják a célszerűen elkészített mesterséges fészkek. A forma nem fontos. Lehet az akármilyen fakéreggel bevont doboz. Fontos az elhelyezés és a nyílás mérete. *A cinkéknek szánt fészkeket 2-3 méternél magasabbra nem kell tenni, mert akkor más madarak — de legtöbbször veréb — költ be.* Legjobb, ha olyan magasra teszszük, hogy kézzel könnyen felérhetjük, dróttal egy ághoz kötjük s lehetőleg lomb takarja el, midőn a

fa kilevelezik. A homályt ők is szeretik. Macska ne juthasson hozzá. Ezt a fa törzsére ernyőszerűen lefelé néző néhány léccel, vagy csipkével akadályozhatjuk meg.

A bejárat, vagyis a röplyuk ne legyen nagyobb 3 centiméter átmérőjűnél. Hanem a szemtelen veréb foglalja el. Ezért fészekválasztás idején (a verebek választják rendesen leghamarább) jó ha a gazda pár kő odahajításával elűzi a verebeket, hogy ne azok foglalják el a cinkék elől.

Legjobb igyekezetem ellenére szomoruan állapítottam meg, hogy a cinke-pár a már egyszer elfoglalt fészkeoduba a második évben nem költött. Csodáltam azt is, hogy az így felhagyott fészkekoduk röplyukát a harkály gyakran kinagyítja és elrontja. Azt hittem előre, hogy vagy egy elpusztult fióka, vagy zápon hagyott tojás maradt a fészekben. Leemeltem az egyik fészkeodut, fölnyitottam a fedelét s benyultam a fészekbe. A rejtély megoldódott. Megszámlálhatatlan apró, pici madárpoloska hemzsegett a kezemen. Tehát ezekért kopácsolt a harkály, ezért nem fészkelte másodszor a cinke ebben az oduban.

A fészket azonnal kiszórtam és a poloskákat kiirtottam. Most örömmel látom, hogy a kicsiny cinke újból ott esicsereg a röplyéken. Lehet, hogy nem minden fészek telik meg ilyen élősködőkkel, de mindenesetre a madárvédőknek erre figyelemmel kell lenni.

A mai megnövekedett életviszonyok között a gyümölcsstermelés a gazdák egyik fő jövedelmi forrása és ezen a téren a cinkék a mi leghüségesebb segítő társaink, ingyenmunkásaink, tehát segítőnk, védenük kell őket.

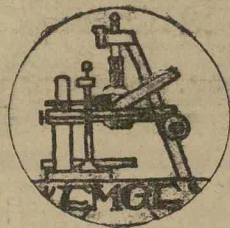
Bede Sándor, ny. ig. tanító.

Minden magyar jegyezze meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság!

Tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni!

Mibe kerül az új szövőszék?

A Magyar Nép olvasóinak táborában mind nagyobb érdeklődés nyilatkozik meg az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet tavaszi vetőmag- és háziipari kiállításán aranyéremmel kitüntetett „EMGE” szövőszék iránt. A tömeges érdeklődés kielégítésére felvilágosításul adjuk alább a szövőszék teljes leírását. A szövőszék méretei: hossza egy méter 20, szélessége egy méter 10, magassága egy méter 30 centi. Dekvilága egy méter 5 centi, szálvezető hengerek távolsága 90 centiméter, a fonal rendszer magassága 80 centiméter. Négy nyüstre van felszerelve, négy kereszt lábitóval és hat lábitóval. (Szövőszékünkön a nyüstök váltása kereszt lábitóval történik.) Ez a rendszer lehetővé teszi a legváltozatosabb minták egyszerű és könnyű leszívését.

A szövőszék ára 2200 lej. A nyüst keretek felvasalása és bezsinorozása 200 lej; 600 darab nyüstszem — egyenként 65 bani — összesen 390 lej. Megrendelések az Erdélyi Gazdasági Egyletnek adandók. Csomagolás és vasuti fuvar, megrendelő számláját terheli.

Több oldalról érdeklődtek háziipari szövőtanfolyam rendezése iránt. Általános tájékoztatásul közöljük, hogy tanfolyamok rendezését kérni lehet a helybeli gazdakörök, vagy ilyenek nem léteiben valamilyen egyesület révén az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesülettől. Feltételek a következők: Megfelelő helyiség a tanfolyam számára fűtéssel és világítással. Tanfolyami előadó részére lakás és teljes ellátás. A tanfolyam hat hétig tart. Legalább 15 növendék. Tandíj személyenként 600 lej. Hatósági engedélyről az Egyesület gondoskodik.

Hogyan derítjük tojásfehérjével a bort?

A tojásfehérje kitűnő borderítő szer. Előnye, hogy nem kell vegykereskedésből vásárolni és nagyon kevésbe kerül. A tojásfehérjével való derítésnek nagy előnye, hogy a bor színét nem bántja. Ezért kitűnően használható vörösborok derítésére is. A tojásfehérjével való derítés után a vörösborok megtartják szép vörös színüket. Hektoliterenként, tehát 100 literenként egy-két tojásfehérjét számítunk. A fehérboroknál 1—1 tojásfehérjére 2—3 gramm csersavat is adunk. Vörösboroknál külön csersav hozzáadása felesleges. A szárított tojásfehérjéből 8—16 gramm kell hektoliterenként, kevés vízben feloldva. A derítésre mindig friss, egészséges tojást használjunk. A fehérjét gondosan elválasztjuk a sárgájától, majd a szükséges mennyiséget egy sajtárban kevés borral jól összekeverjük, nyirfasepróval szétverjük és részletekben keverjük a derítendő borba. A bor a leülepedő csapadékról 2—3 hét múlva tisztán lefejtendő, szűrni nem kell, szép tiszta, tükrös lesz magától is.

A kenyérfogyasztás érdekében

Az Argus című közgazdasági újság megállapítja, hogy Románia huszmillió lakosa körül csak hétmillió táplálkozik rendszeresen búzakenyérrel. Romániában jelenleg hat és félszer

pékműhely van. Ha a kenyérfogyasztás növekednék, természetszerűleg növekednék a pékműhelyek száma is. Nem szabad ugyanis felednünk, hogy az Ókirályságban a falusi lakosság legnagyobb része nem otthon süti a kenyeret, hanem pékségektől szerzi be. Az Argus című folyóirat ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy a falusi földművesek nem értenek a kenyérsütéshez és ezért a kisebb tápértékű puliszktát fogyasztják. Jelenleg Romániában 10 millió hold kukoricával és csak 6 millió hold búzával bevetve. Cikkét azzal fejezi be, hogy a népet meg kell tanítani a jóminőségű kenyér fogyasztására.

Élénkég tapasztalható a gabonapiacon.

A tavasz közeledtére a nemzetközi piacon általános érdeklődés mutatkozik a gabona iránt. A tengerentúli nagy gabonatermelő államok gabona-tözsdein a kereskedők nagy vásárlásokba kezdtek. Ennek természetesen hatása mutatkozik az európai gabonapiacok áraiban is. A hajózási idény rövidesen megkezdődik és így Romániának nemcsak tengeri kikötőiben, hanem dunai kikötőiben is megindult a gabonakereskedelmi tevékenység. A kikötővárosokban a gabona általában drágult. Különösen a búza és az olajos magvak árában tapasztalható nagyobb áremelkedés.

Elsősorban a németek, olaszok és angolok vásárolnak sok gabonát a romániai kikötőkben. Galacban az árak a következők: Búza 550, árpa 410, rozs 480. Kivételre alkalmas kukorica 430, zab 460, takarmányborsó 1200, fehérpaszuly 1750, napraforgómag 1000 lej mázsánként.

Baj van a Turda vidéki krumplival!

Szerkesztőségünket egy kolozsvári urihölgy kereste fel és mintacsomagban krumplit hozott, amelyet aranyosvidéki, kövendi vagy bágyoni termelőtől vásárolt. Az urihölgy hangsúlyozta, hogy nemcsak ő, hanem ismerősei is a vásárolt krumplival az idén nagyon rosszul jártak, mert minden egyes krumpli összevissza volt lyuggatva. Bemutatta a magával hozott krumplit és valóban megállapítottuk mi is, hogy a krumpliban olyanszerű lyukak voltak, mintha vasvillával vagy pedig vasvillászerű kiszedő készülékkel ejtették volna. A rostaszerűen átluggatott krumpliban a lyukak végighaladtak és belső részükön teljesen be voltak borítva pararéteggel. Az ilyen krumplit valóban nem lehet használni étkezési célokra, mert megtisztítás alkalmával csaknem teljesen elvesz. De emellett a megtisztítás olyan óriási munkatöbbletet jelent, hogy nem érdemes a háztartásban felhasználni. Az ilyen krumpli csak állati takarmányozásra alkalmas.

Figyelmeztetjük tehát az aranyos-
széki gazdákat, hogy a krumpli mű-
velése és kiszedése alkalmával ne
használjanak olyan eszközöket, ame-
lyek a krumpliban ilyen sérüléseket
ejtenek.

Százhusz vagon rizs termett Romániában.

A földművelésügyi miniszter ki-
mutatása szerint 1939-ben 800 hol-
don termeltek rizst. Ezen a területen
120 vagon rizs termett. A 120 vagon
rizsből 12 vagon rizst a belföldi vető-
mag szükséglet fedezésére fordítanak,
a többi a közfogyasztás céljaira
használgják fel.

Milyen kárt okozott az olvadás?

Mi erdélyi gazdák, kik hegyes völ-
gyes vidékeken gazdálkodunk, igen
gyakran tapasztaljuk a nyári hirte-
len zivatarok, záporok, felhőszaka-
dások megbecsülhetetlen kártételeit.
Nemcsak a vetésekben, hanem az ál-
tal, hogy a termőföld legfelső legter-
mékenyebb rétegét lemossák, a szép
és jó völgyeket eliszapolják.

Sok-sok messziről feltűnő sárga
és palásszürke hegyoldal bizonyíté-
kai annak, hogy onnan a záporosók
lesodorták idők hosszú folyamán a
föld legjobb, legtermékenyebb hu-
muzs rétegét és megmaradt a sovány
terméketlen talaj. Ugyanezen vesze-
delem előáll az idén a hóolvadás al-
kalmával. Verőfényes nappalokon a
termőföldnek csak néhány ujjnyi ré-
tege enged föl, viszont az alatta levő
fagyosföld nem veszi be a vizet. Mi
történik? Az összegyülemelő hó é-
lfolyik és ez, ha az olvadás gyors, na-
gyobb területeken egész patakokat
alkotó víztömeggé duzzadhat.

De megfigyelésem az, nem kell
hogy igen meredek legyenek a
a domboldalak, egy kisebb lejtő is
elegendő, hogy a leszaladó víz hőm-
pölygő áradattá növekedjen. Ezen
áradat a néhány ujjnyi felengedett
felső réteget a talaj legjobbját legér-

tékesebbjét, magával viszi, elsodorja.
Ezen talajsodrással egyidejűleg ter-
mészetesen a vetések is tönkre men-
nek. Ez a legkisebb kár, a nagyobb
az, hogy földünk a legjobbját, a ter-
mőréteget elvesztette.

Ezen fent leírtak még az őszi ve-
tések kifagyásainál is érzékenyebben
sujtják gazdáinkat.

Török Elemér.

Gazdag tartalommal jelent meg a Mezőgazdasági Szemle.

A Mezőgazdasági Szemle márciusi
számát sok hasznos cikk teszi gaz-
daggá és változatossá. Nagyobb cik-
kei közül ki kell, hogy emeljük az
amerikai baromfitenyésztés kérdése-
vel foglalkozó cikket. „Tarlózás“ és
„Haladás“ rovataiban a Szemle egész
sereg apró cikkben számol be arról
a haladásról, ami a mezőgazdasági
tudomány és a gyakorlati mezőgaz-
dálkodás terén történt. „Vadászat“
rovatában minden vadász számára
nélkülözhetetlen tanácsokat és gon-
dolatokat vet fel. A folyóirat megren-
delhető a kiadóhivatal utján Cluj,
Str. Baron L. Pop 5.

Határozott olcsulás jelei mutatkoznak a fűszer-piacon.

Jeleztük, hogy a fűszer-piacon sok
áruban olcsulás jelentkezett. Érde-
kes, hogy az olcsulás a husvéti ünne-
pek előtt, amikor pedig igen nagy a
kereslet, tovább fokozódott. Egyes
gyarmatárunkban a vevőközönség ja-
vára a kereskedők nagy árengedmé-
nyeket tesznek.

Via a petróleum sulya és térfogata között.

A petróleum árának szabályozásá-
val kapcsolatban több helyen felme-
rült a kérdés, hogy az ár literre vagy
kilóra vonatkozik? Ezzel kapcsolat-
ban tájékoztatásképpen a következő-
ket közöljük. A petróleum a viznél
könnyebb. Minthogy pedig 1 liter víz
1 kiló, ezért 1 liter petróleum sulya
80 deka körül van, tehát alig valami-
vel több, háromnegyed kilónál. Ter-
mészetesen a petróleum ára is ebben
az arányban változik a suly és ür-
tartalom szerint. Így például, ahol 1
liter petróleum ára 3 és fél lej, ugyan-
ott 1 kilóért 4 lej és 25 banit kell
fizetni.

Leszállították a másodosztályu talpbőr árát.

A börgyarak a másodosztályu talp-
bőr árát kilónként 10 lejjel leszálli-
tották. Hasonlóképpen kötegenként
10 lejjel csökkentették a bélésbőr
árát is.

Olcsult a pamut.

A bukaresti piacon a pamut meg-
olcsult. A 20-as jelzésű pamutot a
külföldi pamutnagykereskedők ki-
lónként 360 lejért adják a belföldi
kereskedőknek.

TRANSILVÁNIA LEGJOBB MEZŐGAZDASÁGI
ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAPJA: A

MEZOGAZDASÁGI SZEMLE

MUTATVÁNYSZÁMOT
INGYEN KÜLD A KIADÓHIVATAL

CLUJ (KOLOZSVÁR)
STR. BARON L. POP 5. SZÁM.

Előfizetési díja
egész évre csak

80° - lej.

János Zsigmond.

Mikor ezelőtt 400 esztendővel Szapolyai János király meghalt, pár hónapos gyermekére hagyta országrészét. A csecsemő királyfitól azonban apjának legtöbb híve elpártolt. Az ország legnagyobb urai egymásután Ferdinánd királyhoz csatlakoztak és felhívták őt arra, hogy ha kell fegyverrel is vegye birtokába János király országrészét. A Felvidéken, a Dunántúlon és Erdélyben egyformán kívánták a tekintélyesebb főurak a Ferdinánd uralkodását. Erdélyben ugyan Majlád István saját maga szeretett volna uralkodni, de egyelőre ő is Ferdinánd nevében hadahozott az erős Fogaras várából.

Szapolyai János királynak azonban volt egy hűséges tanácsadója, Fráter György. Ez a horvát származású államférfi, akit a haldokló király, fia hűségére felesketett, a csecsemő János Zsigmond érdekeit erősen védelmezte. Esküjéhez híven egy pillanatra sem feledkezett meg arról, amit Szapolyai Jánosnak ígért. Buda vára, a szent korona és az ország sok fontos vára az ő kezében volt. A nagyváradi béke szerint hajlandó lett volna mindezeket Ferdinándnak átadni, de csak akkor, ha emez ugyancsak teljesíti a János Zsigmondnak tett ígéreteket. Azonkívül azt követelte Ferdinándtól, hogy a János király egykori országrészét, közte Erdélyt csak úgy próbálja birtokba venni, ha elég ereje lesz a törökökkel való küzdelemre.

Ferdinánd azonban úgy akarta Szapolyai országrészét elfoglalni, hogy János Zsigmondnak minél kevesebb kárpótlást adjon. Sőt egyenesen hazaküldte volna nagyapjához Lengyelországba. Ugyanakkor pedig elhatározta, hogy Fráter Györgytől fegyverrel foglalja el azokat a várakat, melyeket még János király hívei védtek.

Ezek között legfontosabb volt Budavára. Régen itt lakott a király; ezt a várat nézték az ország fővárosának. Itt volt a kis János Zsigmond édesanyjával, Izabella királynővel. Itt védte a kis királyfi érdekeit Fráter György, akit szerzetesi felszentelése óta hívtak fráternek, azaz testvérnek. Eredetileg Útyessenovics Martinuzzi Györgynek hívták, s csak később kezdtek mindenfelé a könnyebben kimondható Fráter Györgynek nevezni. Fráter György figyelmeztette Ferdinándot egy esetleges török támadás veszélyeire. Ő ugyanis meg volt győződve arról, hogy a török nem nézi télenül Ferdinánd fegyveres felépését. Ezért azt akarta, hogy a János király egykori országrészét majd csak akkor adják át Ferdinándnak, ha ez elég nagy sereget tud gyűjteni a töröknek az országból való kiszorítására.

Ferdinánd azonban mindezekkel nem törődve, János király halála után pár hónappal kisebb német sereget küldött az egykori ellenkirály területeinek elfoglalására. Ám a kis német sereg Budavárát nem tudta bevenni. Ellenben bekövetkezett az, amit Fráter György megjósolt. A Budavára elleni német ostromot a török császár saját hatalma ellen indított támadásnak tekintette. Ezért

elhatározta, hogy a következő esztendőben személyesen fog hadsereget vezetni a németek ellen. Addig is kisebb török csapatokat küldött Fráter György segítségére.

Ferdinánd most sietni akart a hódítással. Újabb sereget indított Buda ellen. De mikorra ez a sereg Budát ostrom alá vette, megérkezett Szolimán török császár is. A török uralkodó — török elnevezés szerint szultán — már előzőleg kijelentette, hogy János Zsigmondot elismeri Szapolyai János utódjának és neki adja apja országrészét. Mikor tehát 1541. augusztus havában a szultán megérkezett Budavára alá, János Zsigmond hívei, azt hitték, hogy csak a németek elűzése miatt jött. Álmukban sem gondolták, mire készül a ravasz török császár.

A nagy török hadsereg könnyen elűzte a Budát ostromló németeket. Majd 1541. augusztus 29-én a török szultán üzent Izabella királynőnek és Fráter Györgynek, hogy látni szeretné a kis János Zsigmondot. Ez egy kérés formájában kiadott parancs volt, aminek eleget kellett tenni. A királyné tehát legvitézesebb és leghűségesebb embereit elküldte a kis fiával együtt a vár alatt táborozó török szultánhoz. A kis királyfit kísérő küldöttséget rögtön bevezették a szultánhoz. Mialatt a török császár a kíséret tagjaival beszélgetett, a török katonák egyre többen mentek be a budai vár nyitva lévő kapuin. Mintha csak kíváncsi látogatók lennének, úgy hatoltak be látszólag békés szándékkal. Mikor azonban számuk tekintélyes lett, hirtelen fegyvert fogtak, megszállták a vár fontosabb pontjait s ezzel Budavár török uralom alá került.

A szultán szeptember 2-án ünnepélyesen birtokba vette az ország egykori fővárosát. A templomokról a keresztet levétette s helyükbe a félholdat, a török vallás és hatalom jelképét tette fel. János Zsigmondnak meghagyta a Tiszán túli részeket Erdellyel együtt. Gyámjává és az uralma alatti ország kormányzójává Fráter Györgyöt nevezte ki. Együttal kötelezte arra, hogy ezért az országrészért a török császárnak évi 10 ezer arany adót fizessen.

A kis királyfi tehát névleg Erdélyország és a tiszai részek uralkodója lett. Helyében gyámja Fráter György kormányzott. Ő volt az, aki a török hatalom árnyékában élő erdélyi fejedelemséget megszervezte és elindította az önálló fejlődés útjára.

MULAJTATÓ

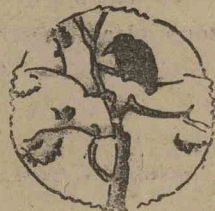
Dajjon mié t?

Dühöl a szél, a tél havaz,
De szállva száll már a tavasz.
— Megjöttek a szeregélyek,
Előszedem az ekéket,
S míg a világ más tájra
Ráborul a hold árnya,
A hol acétszörnyek duznak,
És népek vérbe borulnak.
Hol a vadult gondolatok
Nyomán véres lúscsafatok
Festik pirosra a havat,
S támadnak bús, koldus hadak,
Én az ekéket vizsgálom.
Készülök, a tavaszt várom.

Elgondolom — vajon miért
Ontja ember az ember vért?
Hisz most is hajt a búzaszál.
A fecske megint haza száll.
Pompázva kihajt a virág.
Dus gerezdet hoz a bor-ág.
— Vagy a föld lett kisebb talán?
Száz „Miért?” zúg egymás után.
Vagy az ember túlnőtt rajta,
S most valami gonosz hajtja,
Hogy évezrek eredményét,
Dühödt kedvében vágja szét!
Hogy a kín, s nyomor tavába,
Vissza hulljon vadultába!

Miért? Miért? Százszor miért,
Ontja Kain a rokon vért,
Mért fut a holnap reménye,
Ádáz harcok vad dühébet?
Hisz a napfény most is meleg,
S a föld bőven ad kenyeret.
Ekém után áldás fakad,
Mért ömlik hát a vérpatak?

Ordi Horváth István

Okos felelet.

Mátyás király egyszer éjszakának idején Tétényen utazott keresztül. Az útban pedig hevert egy ott felelt malomkő; a kocsi kereke beleütődött és eltörött.

A király nagyon megbosszankodott; elgondolta: hátha valami szegény emberrel történt volna ez a haj, milyen nagy kár lett volna belőle. Föltette magában, hogy ráijeszt Tétény bírására. Maga elé idéztette őket, és azt mondta nekik:

— Ha ti olyan lusták voltatok, hogy a malomkövet ott hagyátok heverni az útban: büntetésül most azt parancsolom, hogy mire harmadnap mulva visszajövök, nekem azt a malomkövet megnyúzzátok. Miként viszitek végbe? Az a ti gondotok.

Bírák uraiméknak ez a parancsolat nagy fejfájást okozott, mert hiszen sohasem nyúztak ők malomkövet, nem is tudták, hogyan kell hozzá fogni.

Igen eszes leánya volt a bírónak, a ki mihielyen apjának aggodalmáról értesült, felbiztatta az apját, hogy csak hagyja őt beszélni a királlyal, majd megfelel ő neki úgy, hogy bizonyosan ki lesz elégitve. Tudta, az elmés leány, hogy a király mennyire szerette, ha a nép természetes eszével jó feleleteket tudott adni fogásos kérdéseire.

Midőn tehát újra visszaérkezett a király, leányost ment oda a bíró, s midőn Mátyás parancsolta, hogy a megnyúzott malomkő bőrét mutassák meg, a leány ez mondá:

— Hogy kívánhatod nagyságos király, hogy malomkövet elevenen megnyúzzanak? Ha már azt kívánod, hogy apámék lehúzzák a bőrét, legalább tégy meg annyit, hogy előbb vétesd vérét.

Mátyásnak igen megtetszett az elmés leány felelete, megveregette a lányka orcáját és folytatta utazását.

Székelyföldi esetek.

Enesei Dorner Béla nevét Erdélyben sokan ismerik. A háboru előtt sok vidéket járt be, hogy utbaigazításokat adjon a kaszálók és legelők megjavítására. Dorner Béla „Székelyföldi esetek“ címen érdekes könyvet adott ki. Ebből a könyvből vesszük az alábbi kedves történetet.

A máréfalvi kaszálóműtrágyázás titka.

A Székelyudvarhely—csikszeredai országut Máréfalva havasi községen megy keresztül. Egy táblát csináltam és ki akartam tenni az országut mellett elterülő kaszálók egyikére, hogy ezt műtrágyával javítottuk meg. Itt látják a hatást, akkor az arramenők is felfigyelnek és főkeltik a nép érdeklődését a műtrágyázás iránt. Egyik kaszáló éppen az ut mellett terült el, lehetett vagy 3-4 hold. No! Ez nagyszerű lesz.

Bementem a plébánoshoz, György Lázár főtisztelendőhöz. Elmondom neki tervemet, jelzem, hogy melyik kaszálóparcelláról van szó, hivassuk ide a gazdáját és beszéljünk vele. Az atyafi meg is jött. Elmondom neki a dolgot és azt, hogy ingyen adom neki a műtrágyát, csak szórja el a földjére. Az atyafi bele is egyezett.

A derék plébános saját kocsiján kihozatta a körülbelül 8 mázsa műtrágyát (Thomas-salakot és Kainitet) és üzent az atyafinak, hogy vegye át, vigye ki, szórja el, fogasolja be a kaszálójára. Az atyafi azonban — idősebb székely ember — szokás szerint megkóstolta, éppen a kainitet, ami bizony csipte a nyelvét. Erre kijelentette, hogy ő bizony ezt a mérget a földjére el nem szórja.

A kedves, derék pap bejön hozzám és elmondja, hogyan áll a dolog. Tanakodtunk. A derék papot ráveszem, hogy szórassa el kocsisával éjjel az atyafi földjére a

műtrágyákat, ha — nem látja senki. Ha esik az eső, a szürkés por nem látszik meg a földön és a gazda sem vesz észre semmit. A kocsisnak jó borraivalót küldtem az éjjeli munkáért.

György Lázár azonban kérdi: — Aztán nem lesz ebből baj? Hátha — Isten ments — mégis megrontaná a műtrágya az atyafi földjét?

— Minden kárért felelek, főtisztelendő ur! — mondom neki.

— Hát jó, akkor megteszem! — mondja a derék plébános.

Igy is történt a dolog. Egy őszi éjjel a kocsis szétszórta a műtrágyát. Jött rá a havaseső és eltakart mindent. Tavasszal arra kocsizva megálltam, leszálltam és letérdelve, közelről néztem a gyepet. Nagy örömömmel liliputi kicsiségben láttam előretörni a mezők nagyszerű növényét, a fehérherét. Nem szóltam senkinek.

Ugy április felé ismét arra vezetett az utam. Most már az utról is lehetett látni a szépen kiszöldült kaszálón a fehérhere dús növéseit. Bementem a plébánoshoz. Mosolyogva fogadott. Elmondta, hogy az atyafival beszélt és megmondotta neki, hogy titokban szórta el a földjén a műtrágyákat, attól lett olyan szép a herenövény. Az atyafi kétkedőleg rázta a fejét.

— Nem azt a mérget szórta el a kocsis, — instálom, — hanem finum apró heremagot! — mondta az atyafi.

— No, most már kitehetjük a táblát az ut mellé? — kérdeztem.

— Most már kitehetjük! — mondta mosolyogva György Lázár főtisztelendő.

Értéktel alakok.

— Fametya. —

Ez 1870-es évek előtt, egy lovas kocsizó be az oroszmezei Simó kocsizóhoz; zömök szürke lova paraszti típusú és hosszú fekete farku.

A lovas közepetermetű, sötét szürke színű, deres fejét bárányszőrű sapka borította, simára borotvált arcán rövid hajjal. Ez volt Fametya. Különös

figura. A ló hátsó részén egymásra rakott juhbőrök a nyeregbe erősítve, két oldalán bárány és nyulbőrök, mint valami nagy sallangok lógtak le, minden mozgásnál a bőrök, recesegve, zörögve, zizegve muzsikáltak és lebegtek.

A kuria előtt megáll, le sem száll a lováról, csak úgy kiáltja vontatott hangon: — Van-e bár-ány bür? nyulbür, juh b-ü-r eladó? A háziúr megjelenik a tornácra, ekkor a lovas köszönti: — Adjon Isten jó napot tekintetes uram! Erre megismétli kérését vontatott hangján.

Egy alkalmazott előhossa a bőröket, ő leszáll a lováról, rendre kézbeveszi őket, forgatja, ropogtatja, vizsgálja.

— Na mit kérnek értek?

A tréfás kedvű háziúr nagy ártomonyon mond, szereti évdni vele.

— Na, na — mondja Fametya, ez már sok, ennyit nem lehet adni. — Na, adok ezért ennyit, azért annyit, na jó? Mire az alku meg van, kifizeti a bőröket és felkötö a többiekhez, nyeregbe veti magát és elköszön. Adjon Isten minden jót! Sarkával jól beüti lova bordáját, megfordul, kiporoszkal az udvarról, a bőrök libegve, ropogva

zörögnek, zizegve muzsikálnak 16 és lovasnak.

Az utcán haladva el-elkiáltja magát: van-e eladó juh-bür, bárány-bür, nyul-bür. Fametya galyói lakós, örmény kereskedő volt. Az ő halála után még volt egypár utóda, hagymási örmények. De később felhagytak egészen evvel a házalással, el is tűntek az örmény kereskedők, a zsidók vették át szerepüket, ezek már nem lóháton, hanem szekérral járnak.

Özvegy Tatrossyné, Ujfalvi Nina.

Vigyázz magadra — tavasszal!

A hosszú tél után a szervezet ellenálló képessége legyengült. Télen ugyanis a napsugárzás sokkal kevesebb ideig fejti ki jótékony hatását, mint a nyári időszakban. Már pedig a napsugárzásnak a szervezetre nézve rendkívül erősítő hatása van. A feljegyzések azt mutatják, hogy a nagy telek után az emberiség hajlamossá válik a különböző betegségekkel szemben. A hónapokig tartó hosszú tél legyengíti a szervezetet és ezért minden járványos betegség iránt megnövekszik a szervezet fogékony-sága. Igyekezzünk tehát arra, hogy szervezetünket a napfényen mielőbb megerősítsük.

Vigasztalásul szolgáljon, hogy a feljegyzések tanúsága szerint a nagy telek után elég jó termések szoktak lenni. Természetesen a rendes szabályoktól eltérések is lehetnek. Ez azonban senkit se ijesszen meg, ha gazdasági munkálatait rendszeren elvégezte.

Hogyan őrzik a francia aranyat?

Franciaországnak jelenleg 268 van aranya van, amely a francia jegybank által kibocsájtott bankjegyek fedezetét képezi. Az aranykincset nagyon gondosan őrzik a francia bank központi épületében, 25 méter mélyen a föld alatt. A földalatti kincsestár ajtója félméter vastag acélból készült, sulya 7 ezer kiló. Az ajtó mögött még egy olyan acéltömb van, amelyik 2 és félméter magas, ugyanilyen vastag és 2 méter széles. Amíg azonban valaki a kincses ka-

marába jut, még 8 nagyon nehéz akadályon kell áthatolnia. A kincses kamara tervezője és építője azonban még ezekkel az intézkedésekkel sem elégedett meg. Az egész földalatti építményt víz veszi körül és így csak buvárruhában lehetne a két és félméter vastag acélbeton falakat megfurni.

Repülőgéppel az árvízveszedelem ellen.

A magyarországi árvízveszedelem elmúlt, nemcsak a kisebb folyók, hanem a Duna és a Tisza is teljesen jégmentesek és vízszintjük apad. Nagyon érdekes, hogy a nagyobb baj keletkezésének megakadályozásában nagy részük volt a repülőgépeknek. Tavasz olvadás idején ugyanis nemcsak a folyók megszorodott viz-többlete okoz árvízveszedelmet, hanem az összetorlódott jég is. A jégtorlaszoknál ugyanis a víz felduzzad és áttör a gátakon. Magyarországon állandó repülőkézülség volt az árvízveszedelem idején. Könnyű megfigyelő és vadászgépek keringtek naphosszat az árvíz által veszélyeztetett vidék fölött. A megfigyelő gépek jelentései alapján nehéz bombavető gépek bombák segítségével robbantották szét a jégtorlaszokat. Ilyen módon több helyen sikerült a veszedelem keletkezését megakadályozni.

Csodálatos kísérlet.

A kutatóknak több ízben sikerült állati és növényi testszöveteket, tehát például izomdarabokat vagy levrészeket életben tartani. Az életben tartás különleges folyadékok segítségével történik. Így sikerült már azt is elérni, hogy egy tyuk szívét a folyadékban 17 évig életben tartották. Nem szabad feledni, hogy magának az állatnak az élete a tyuk esetében például félannyi, mint amennyi ideig szívét életben tartották. Jelenleg is rendkívül érdekes kísérletek folynak Amerikában egyes állati részek életbentartása és szaporítása terén. Így például a juh lenyuzott bőrét helyezték életető folya-

dékba. Megállapították, hogy a bőr tovább él és tovább fejti ki életképességét. A bőrön gyapju nőtt, sőt ugyanannyi idő alatt hatszorannyi gyapju nőtt a mesterségesen életbentartott bőrre, mint a juhon szokott nőni ugyanannyi idő alatt.

Ha valakinek az elmondottak hiteletlennek tünnek fel, gondoljon arra, hogy az oltás művelete a gyümölcsfáknál csodálatos eredményre vezet. Csakhogy ez már nem lep meg senkit sem, mert közismert és megszokott jelenségnek tartjuk.

Különös eset.

Egy filadelfiai asszonynak leánygyermek születt. Érdekes, hogy a gyermek ugyanabban a hónapban, az órában, ugyanabban a szobában született, mint édesanyja. A szülésznő és az orvos is ugyanaz volt az anyja és leánya születésénél.

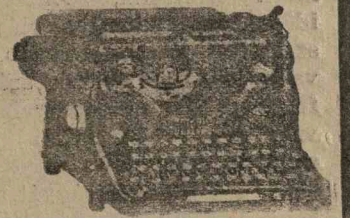
Bíró előtt.

A bíró kérdést intéz a tanúhoz, hogy nincs-e rokonságban az alperessel vagy felperessel?

— Nem tudom — feleli a tanú — mert az alperes a hitelszövetkezet, a felperes pedig az egyházközség.

SMITH PREMIER Nr. 60.
REMINGTON
UNDERWOOD és CORONA

IRÓGÉPEK

Gyári rektár amerikai és német írógép és sokszorosító-kellékekből. Speciális javító-műhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépek nagy rektára.

"RAPID"
IRÓGÉPVÁLLALAT

KOLOZSVÁR, STR. REGINA MARIA 33.

TANÁCSADÓ

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lej (orvosi tanácsokért 30 lej), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

N. D. Több helyen megtörtént az idei nagy télen, hogy az elvermelt répa megfagyott. A megfagyott répát nem lehet eltartani, mert amint az időjárás felmelegszik, romlani kezd. Ezért tehát akár kis akár nagymennyiségről van szó, a fagyos répát felszemeteljük és besavanyítjuk. Ilyen módon még hosszú ideig jó takarmányt szolgáltat.

K. J. Dicsőszentmárton. A szomorú rózsza nem különfajta. Bármelyik futórózsza szolgáltat szomorú rózsátövet. Az eljárás a következő. Erősen fejlett vadrózsza-tőbe másfél-kétméter magasan valamely futórózsza oltóágát oltsa be. Helyezhet egy-két ágat ebbe a magasságba. A fejlődő nemes hajtás szépen lefeborulni, amint azt a szomorú rózsánál látja.

I. L. Szászédjának igaza volt, mert van őszilén is. Az őszilént inkább olaja miatt termesztik, azonban megfelelő időpontban kinyűve elég jó rostot szolgáltat. Rostja durvább, mint a tavaszi lené. Termelését azért karolják fel, mert több magot terem, mint a tavaszi len és az állati kártevőkkel szemben ellenállóbb, mint a tavaszi.

A. L. A baromfitrágyát a következőképpen alkalmazza kertjében. A hirtelen felásott talajra gereblyezés előtt szórja ki a trágyát. Összevegyítheti hamuval vagy más porszerű trágyával. A gereblyezés után a baromfitrágyát elborítja a föld, azonban nem kerül mélyre és így tökéletesen összeérik a talajjal. Ha a trágya igen mélyre kerülne, tápanyagai nem hasznosulnának.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

K. B. Satu-Nou (Simonyifalva), K. B. Iermata Neagra (Feketegyarmat), V. I. Saportoc (Sárpatok), G. M. Lopa-dea Nouă (Magyar-Lapád).

ELŐFIZETŐINKHEZ! Tudomására hozzuk előfizetőinknek, hogy megbízottaink a következő megyékben levő hátrálékosokat keresik fel. Kovács Endre Szatmár megyei, Tóth Imre Bihar megyének nagyszalontai, belényesi és részben központi járásait, Török István Brassó, Hunyad, Nagyvárad és Szabes megyéket, míg Vinczeffy Sándor Csik megyének hátralevő községeit látogatja meg. Felkérjük azon előfizetőinket, akik a fentemlített körzetekben laknak, hogy sziveskedjenek hátrálékaikat, valamint a folyó évi díjat is kifizetni megbízottainknak, szabályszerű nyugta ellenében. Ismételten figyelmeztetjük azon hátrálékosokat, akikhez postautalványon felszólítást küldtünk, hogy sziveskedjenek az ott feltüntetett összeget rövid időn belül megküldeni kiadóhivatalunkhoz, mert ha ez nem történik meg, a lapküldést kénytelenek leszünk részükre megszüntetni.

T. M. Tăetura (Vágás). Az áhhami osztálysorsjátéknál minden hónapban kétszer lehet játszani, illetve kétszer van húzás és pedig 15-én és 18-án. Egy egész sorsjegy ára 800 lej, de legtöbbször negyed sorsjeggyel játszanak 200 lejért. A sorsjegy csak egy húzásra érvényes, vagyis ha valaki mind a 15-iki, mind a 18-iki húzásnál játszani akar, külön-külön meg kell vegye a sorsjegyet. Lapunkban gyakran közlünk hirdetést a húzásokról és közöltük azt is, hogy mi a Colectura Oficială-vel (Cluj, Str. Reg. Maria 46.) állunk összeköttetésben. Lapunkra való hivatkozással írjon a fenti céghez s ott bővebb felvilágosítást is nyerhet.

Figyelmeztető! Utóbbi időben gyakran előfordult, hogy előfizetőink tíz évvel ezelőtt lapunkhoz mellékeltek és Economia címzéssel ellátott postautalvánnyal küldték be az előfizetési díjat. Tekintettel arra, hogy ezen postautalvánnyal elküldött pénzeket a posta a sorsjegyirodának kézbesíti ki, s azért sorsjegyet küldenek, a pénz beérkezéséről semmi tudomásunk sincs és természetesen az összeget sem irhatjuk az illető javára. Kérjük tehát előfizetőinket, hogy a díjak beküldésére ezen utalványt ne használják.

ilyen pénzekről csak akkor szerzünk tudomást, ha előfizetőink hónapok múlva értesítenek az elküldésről s akkor az átvétele hosszas utánjárást igényel. A díjak beküldésénél kérjük a lapunkhoz mellékelni és kitöltött postautalványt felhasználni, vagy a megbízottak útján befizetni a pénzt.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: H. F. Ghindari (Makfalva) 150, Z. S. Martinus (Homoródszentmárton) 300, Ifj. G. F. Atid (Etéd) 150, Dr. M. I. Sudurau (Érszodoró) 150, Dr. L. L-né Irina (Irin) 150, V. J. Berven (Börvény) 150, B. L. Vistea de jos (Alsóvist) 155, V. I. Boiu (Mezőbaj) 80, T. J. Malnas (Málnás) 3995, T. M. Vársag (Székelyvárság) 150, F. A. Luca (Lukafalva) 155, R. L. Iebel (Széphely) 150, Cs. Gy. Corbii (Gyergyóholló) 150 (r. 1940 július 1-ig), B. J. Agnita (Szentágota) 155, F. P. Ocna-Dejului (Désakna) 400, naptár elküldve, T. A. Satulung (Hosszufalu) 155, I. J. Buza (Búzaháza) 130, S. G. Tompa (Székelytomp) 150, Zs. M. Saros (Magyarsáros) 150, N. L. Ozd (Magyarozd) 150, Sz. J. Agris (Egri) 155, B. I. Turda (Torda) 150, B. B. L. Atid (Etéd) 150, Cz. L. Ciamani (Gyergyóesomafalva) 75, B. J. Ghiarac (Erdőgyarak) 85, B. Z. Apalina (Abafája) 155, T. Gy. Resighea (Reszeghe) 150, A. S. Medisor (Medesér) 150, B. J. Ghiarac (Erdőgyarak) 160 Lej.

APRÓ HIRDETÉSEN

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Álláskeresők részére 20 szóig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jeligés leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyanakkor szintén az érdeklődésre is csak ugyancsak választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

Figyelem! Mielőtt régi cséplőjén tudna, esetleg újat venne, csereülést érdekében régi gép leírása mellett közölje elhatározását „Csereülést” jellegre a kiadóba.

Vidéken lakó házaspár örök lakást adna egyedülálló urnak, vagy urnóknak. Cim: Fodor Albert Odorheiu, Strada Orbán Balázs 136, jud. Odorheiu.

Házvezetőnői állást vállalnék, lehetőleg vidéken. Cim a kiadóban.

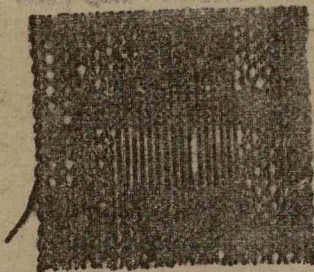
Árvizek.

Március közepe táján sokféle voltak veszedelmes árvizek. Különösen a szomszédos Magyarország területén okoztak nagy kárt az árvizek. Nálunk a Maros és Szamos, továbbá a Körös folyók vidékét sújtotta árvíz csapás. Képünkön a Fekete-Körös áradását mutatjuk be.

Hogyan szőjük meg a kizakadt harisnyákat?

A harisnyák sérüléseinek kijavításánál rendszerint nem járnak el elég gondosan. Pedig a rendesen beszótt lyukak többé nem szakadnak ki és a harisnya tartósságát nem befolyásolják. Fontos dolog a harisnya megszövésénél, hogy hosszában és keresztben szőjük át. Amikor a hosszú szálakat szőjük be a harisnyába, vigyázzunk arra, hogy ne mindjárt a keletkezett hiba szélére szőjük a szálakat, hanem mindig vegyünk fel 3-4 szemet. Amikor a harisnya ke-

resztben való szövését végezzük, szintén vigyázzunk arra, hogy néhány szemet szedjünk fel, mert csak így lesz tartós a kijavított hiba. Képünkön egyébként látszik, hogy miképpen kell a harisnyát megszöni.

A nyers tojás gyógyszer.

Vérszegény gyermekeknek gyakran rendelnek nyers tojást. Am a legnehezebb a nyerstojást gyermekkel meg-etetni. Meg lehet azonban találni ennek is a módját. Minden édesanya tudja, hogy a tortakeverésnél milyen szívesen nyalakodnak a gyermekek a nyerstojás-keverékből. Ezt figyelembe véve, a tojás sárgáját cukorporral, kevés vaníliával és egy-két kávéskanál citromlé hozzáadásával elkeverve, minden gyermek szívesen elnyalakodja.

A tojás sárgáját még másképpen is felhasználhatjuk. Egy csészére egy tojást számítva, cukorporral, kevés vaníliával eldörzsölve, tejjel felbigitjuk és jelforraljuk. Kávé helyett adhatjuk.

A tüdőgyulladás fertőző betegség!

A tüdőgyulladásos beteggel való érintkezés közben általában elmulasztják betartani a szükséges óvatossági rendszabályokat. A tüdőgyulladás pedig basonlóan minden ragadós betegséghez, fertőző tulajdonságu és nemcsak a beteg közvetíti, hanem az is, aki a beteggel érintkezik. Ha tehát tüdőgyulladásos beteget ápolunk vagy látogatunk, tartsuk be azokat a szabályokat, amelyeket minden ragályos betegség esetén be kell tartani. Ilyen módon megvédjük magunkat és embertársainkat a fertőzéstől.

A széncinege.

Lapunk mai számának gazdasági rovatában a fészekodvakról közlünk hasznos cikket. Valóban igaz a cikk írójának állítása, hogy a széncinege millió számra pusztítja a káros bogarak petéit és a kártevő bogarakat. Ezért mindent el kell követni, hogy a kertben megtelepedjék. Megtelepítése könnyen sikerül, ha ilyenkor mesterséges fészekodvakat helyezünk ki a kertbe. Olvassuk el figyelmesen gazdasági rovatunk cikkét és alkalmazzuk a cikk tanításait.

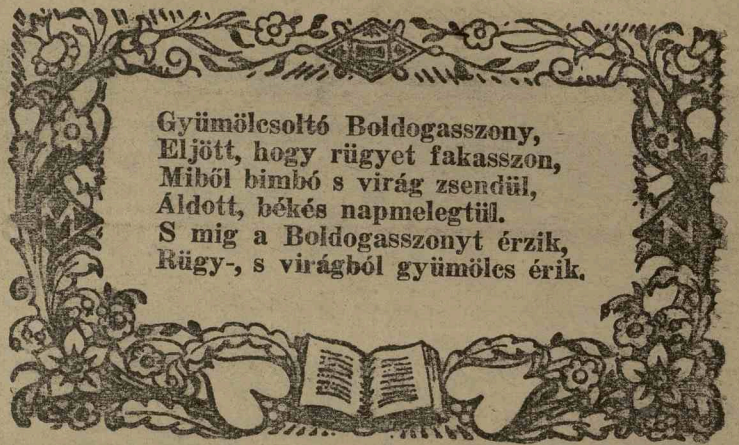
Ne foglaljunk el külön helyet a hónapos retekkel!

A hónapos retek nagyon jól termelhető köztes növényképpen hosszabb tenyészidejű növényekkel. Így például a tavasszal vetett petrezselyem vagy murok közé váltakozó sorokba vethetünk hónapos retek is. Amikor az említett gyökérnövények erőteljesebb fejlődésnek indulnak és több helyre van szükségünk, akkorra a hónapos retek már kiszedtük. Ilyen módon ugyanazon területen kétféle növényt is termelünk. Az ilyen termelés annál is inkább indokolt, mert a kétféle növényt egy talajmunkával tudjuk művelni.

Hasonló termelési rendszert nagyon sok kerti növény-nél meg lehet valósítani. Ma, amikor minden talpalattnyi helyet ki kell használni, az elmondottaknak nagy jelentőségük van.

A címzés helye:

Str. Elisabeta
CLUJ
DR. BALOGH ERNO
N. 5.

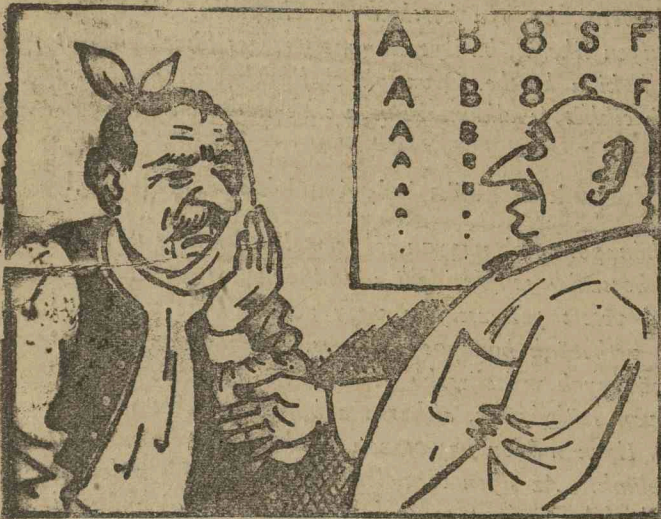
Gyümölcsoltó Boldogasszony,
Eljött, hogy rügyet fakasszon,
Miből bimbó s virág zsendül,
Aldott, békés napmelegtül.
S míg a Boldogasszonyt érzik,
Rügy-, s virágból gyümölcs érik.

Mit kell tudni a tavaszi permetezésekről?

igen sok gyümö...stermelő azt tartja a télvégi perme...
ól, hogy azonnal alkalmazni kell, amint a télnek
vége van. Ezzel szemben a következőket kell tudni: A
télvégi permetezés idejét az időjárás szabja meg és sokszor
bizony tavaszi permetezés lesz belőle. Ha a télvégi vagy
boratavaszi napokon még fagyok vannak, mind nappal,
mind éjjel, akkor permetezni nem szabad, mert ezzel csak
bajt okozhatunk. Ha a nappalok még fagymentesek, de
éjjel még fagyok vannak, akkor sem szabad permetezni.
Csak akkor fogjunk hozzá a permetezéshez, ha sem nap-
pal, sem éjjel nem kell fagyokra számítani. Ha bordóü-
lével és gyümölcsfakarbolineummal is akarunk permetezni,
akkor előbb mindig a bordóülével permetezzük, és csak
azután a gyümölcsfakarbolineummal, mert az utóbbi a fa
kérgét zsirossá teszi és nem jól tapad rajta a bordóüle, míg
ha előbb bordóülével permetezünk, előbb, mindkétféle per-
metlé jól tapad. Ha csak bodóülével permetezünk, elég, ha
nappal fagymentes, mert a már megszáradt bordóüle nem
okoz bajt még az éjjeli fagy esetén sem. A bordóüle legfel-
jebb akkor okoz bajt, ha késő estig permetezünk vele és
éjjelre a nedves fára fagy jön s a permetlé a fára fagy.

Jó helyen jár.

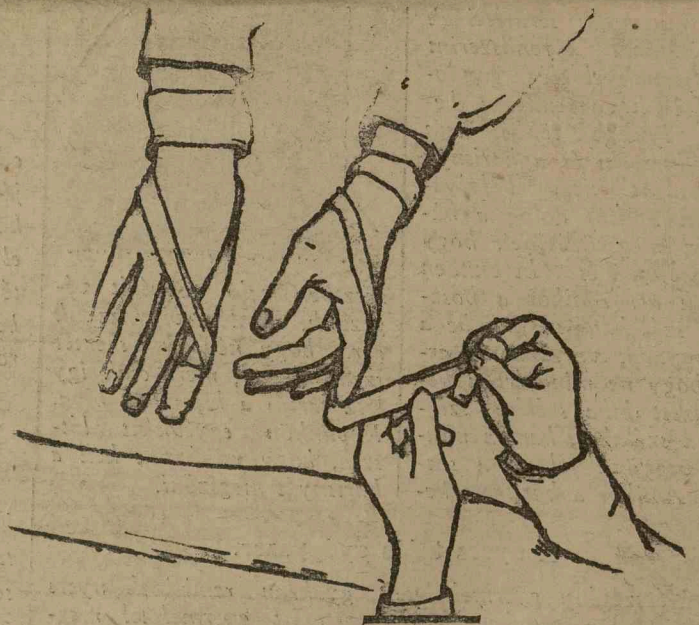

— Ha a foga fáj, ne én hozzám jöjjön. Én szemorvos
vagyok.
— De kérem, éppen a szemfogam fáj.

Hogyan dagasszuk a kenyeret?

A kenyérsütés legfontosabb előkészítő művelete a da-
gasztás. Erről a következőket kell tudnunk. A dagasztás
mindig két kézzel és megszakításokkal történik, befejezés
előtt a tésztát néhányszor meg is kell csavarni, hogy jó
foszlós legyen kenyérünk. A fehér buzakenyert jó meleg
vizzel kell dagasztani, mert másképp morzsás kenyérünk
lesz. A buzakenyert körülbelül háromnegyed óráig, a roz-
kenyert csak egy félóráig kell dagasztani, mert különben
szalonnás lesz a kenyér bele. Dagasztás után a tésztát
összekaparjuk, belisztezzük és csak egy abrosszal takarjuk
be. Ezután megvárjuk, hogy megkeljen. A bevetés előtt
egy órával kiszakítjuk és megsütjük.

Vigyázz magad a!

Hogyan kötjük be a sebesült ujjat?

A megsebesült ujj kötése rendszeren nem szokott jól tar-
tani, mert nem értenek ahhoz, hogy hogyan rögzítsék a kö-
tést. Pedig ennek igen egyszerű és jó módja van. A csukló-
nál átkötve az ujra alkalmazott kötés kitűnően tart és
alatta a seb jól gyógyul. Figyeljük meg tehát jól a képen,
hogy milyen módon kell az ujra alkalmazott kötést a
csuklónál rögzíteni.